

MINISTERIE VAN JUSTITIE
Directie Vreemdelingenzaken
nr. AJZ 4950/E-3652

opbergen achter Deel A Vo

's-Gravenhage, 10 september 1980

Betreft: verantwoordelijkheid
voor de uitvoering van
de Vreemdelingenwet

Aan de hoofden van plaatselijke
politie
i.a.a. de Procureurs-Generaal fgd.
Directeuren van Politie

Na overleg met de Minister van Binnenlandse Zaken moge ik het volgende onder uw aandacht brengen.

Er hebben zich onlangs enkele gevallen voorgedaan, waarin hoofden van plaatselijke politie met een beroep op eigen verantwoordelijkheid of beleidsvrijheid aarzeling hebben getoond bij de uitvoering van de Vreemdelingenwet te handelen overeenkomstig door de Minister (Staatssecretaris) van Justitie gegeven algemene of bijzondere aanwijzingen.

Met het oog hierop lijkt het mij - wat er zij van een ontwikkeling van het vreemdelingenrecht in de toekomst - nuttig de huidige staatsrechtelijke relatie tussen de Minister (Staatssecretaris) van Justitie en de hoofden van plaatselijke politie uiteen te zetten.

De Vreemdelingenwet regelt een materie, die bij uitsteking van rijksbelang is. De toelating en ontzegging van het verblijf, o.q. uitzetting van vreemdelingen is immers een beslissing die geldt ten aanzien van het gehele grondgebied van Nederland. Het op de Vreemdelingenwet gebaseerde beleid is dan ook een voor het gehele land geldend beleid, waarvoor de Minister (Staatssecretaris) van Justitie bij uitsluiting de politieke verantwoordelijkheid draagt.

Uit een oogpunt van doelmatigheid, in het bijzonder om te komen tot een in de praktijk werkbare taakvervulling, zijn bij en krachtens de Vreemdelingenwet bevoegdheden toegekend en taken opgedragen aan bepaalde organen. Hieronder nemen de hoofden van plaatselijke politie als bedoeld in artikel 1 van de Vreemdelingenwet een belangrijke plaats in.

Hun bevoegdheid en taken als zodanig oefenen zij niet uit naar eigen beleidsinzicht doch met inachtneming van de algemene en bijzondere aanwijzingen van de Minister (Staatssecretaris) van Justitie. Dit is vastgelegd in artikel 4, derde lid, van de Vreemdelingenwet voor het vreemdelingentoezicht, in artikel 90 Vreemdelingenbesluit voor de uitzetting en bewaring van vreemdelingen en in artikel 21 van het Vreemdelingenvoorschrift voor het verlenen, weigeren en verlengen van verblijfsvergunningen.

De bevoegdheid tot het geven van aanwijzingen is een essentieel instrument ter waarborging van een voor het gehele land geldend beleid.

De inschakeling van de hoofden van plaatselijke politie bij de uitvoering van de Vreemdelingenwet heeft dan ook een sterk gebonden karakter. Ik moge er dan ook bij u op aandringen bij de uitvoering van de Vreemdelingenwet overeenkomstig door de Minister (Staatssecretaris) van Justitie gegeven algemene en bijzondere aanwijzingen te werk te gaan.

In gemeenten, waarin een hoofd (commissaris) of commissaris van politie korpschef - en dus hoofd van plaatselijke politie in de zin van de Vreemdelingenwet is, heeft de burgemeester van de betreffende gemeente als zodanig geen bemoeienis met de uitvoering van de Vreemdelingenwet. Met name behoort het niet tot zijn bevoegdheid om aan de (hoofd) commissaris van politie aanwijzingen te geven, welke met de toepassing van die wet in algemene zin of in bijzondere gevallen verband kunnen houden. Daardoor kan ook niet het risico ontstaan van tegenstrijdigheid tussen de aanwijzingen welke de burgemeester zou geven en die welke zijn verstrekt door of namens de (politiek) verantwoordelijke Staatssecretaris van Justitie. Een en ander sluit vanzelfsprekend niet uit dat in gemeenten als hier bedoeld, een goede samenwerking en uitwisseling van gegevens tussen burgemeester en (hoofd) commissaris van politie van belang kan zijn in het bijzonder indien het gevallen betreft die sterk in de publieke belangstelling staan.

Uiteraard kan, indien nodig, in zulke gevallen steeds contact worden opgenomen met mij of met het hoofd van de directie Vreemdelingenzaken van het ministerie van justitie c.q. diens plaatsvervanger.

Daarnaast kunnen zich uiteraard gevallen voordoen waarbij een burgemeester die niet hoofd van plaatselijke politie in de zin van de Vreemdelingenwet is, uit hoofde van zijn eigen verantwoordelijkheid bemoeienis kan hebben met - niet in de beleidsfeer liggende - zaken die de wijze van uitvoering van de bepalingen van die wet raken.

In dit verband valt behalve aan beheersaangelegenheden met name ook te denken aan eventuele klachten over de wijze van optreden van ambtenaren van vreemdelingendiensten jegens vreemdelingen.

De Staatssecretaris van Justitie,